

Tre av fem nordmenn er motstandere av eiendomsskatt. Men snart

SIER NEI TIL

– For enkelt å skyve regninga over på innbyggerne

DI EIENDOMSSKATT

Tekst: MERETE LANSEND
mel@dagbladet.no

I en fersk undersøkelse Ipsos har utført for Dagbladet, svarer hele 59 prosent av befolkningen at de er imot boligskatt, mens 26 prosent er for. 15 prosent er usikre.

– Dagbladets undersøkelse viser at motstanden mot eiendomsskatt er stor. Dessverre er ikke alle lokale politikere opptatt av hva innbyggerne mener. Utskriving av eiendomsskatt er blitt en lett-vint måte å løse økonomiske utfordringer. I stedet for å prioritere og drive kommunen bedre, er det blitt for enkelt å skyve regninga over på innbyggerne, mener Morten Andreas Meyer, generalsekretær i Huseiernes Landsforbund.

Tredoblet inntektene

Forbundets egne tall viser at nordmenn ble gradvis mer og mer positivt innstilt til eiendomsskatt i årene mellom 2007 og 2015.

– Men vår siste undersøkelse i år viste et klart trendbrudd, og motstanden er nå stor. Det skyldes åpenbart at omfanget av eiendomsskatt brer om seg i stort tempo. Det er enklere å være for når du selv ikke rammes, men når stadig flere må betale, er det ikke overraskende at flere er mot eiendomsskatt, sier han.

Antall kommuner som krever inn eiendomsskatt på bolig har økt betraktelig de siste årene. I 2017 har 282 kommuner eiendomsskatt på bolig. På ti år er kommunenes inntekter fra eiendomsskatt på bolig og fritidseiendom tredoblet.

– Det å eie sitt eget hjem er et grunnleggende velferdsgode, og åtte av ti nordmenn gjør det. Det skaper trygghet, forutsigbarhet og bidrar til mindre ulikhet. Gode velferdsordninger skal finansieres gjennom et spleiselag hvor de som har mest skal bidra mest. Skatt er en viktig del av dette. Men skatt på folks hjem er urettferdig og usosialt, mener Meyer.

– En stor belastning

Oslo-folk er minst negative, her svarer 47 prosent nei til boligskatt, mens 33 prosent sier ja.

– I Oslo slipper sju av ti å betale eiendomsskatt, da er den selvsagt heller ikke så upopulær der. Det blir det samme som å spørre ikke-røykere om de er motstandere av tobakksavgiften, sier Rolf Lothe, fagsjef i Skattebetalerforeningen.

De som kjenner eiendomsskatten på kroppen, misliker den i langt større grad enn andre, tror han.

– For dem som ikke har høy inntekt, vil en regning på noen tusen kroner være en stor belastning. Andre skatter og avgifter blir jo ikke mindre av at man må betale eiendomsskatt, sier han.

– Fristende

For noen år siden gjennomførte Skattebetalerforeningen tilsvarende undersøkelse som Dagbladet.

– Mange visste ikke engang om de bodde i en kommune med eiendomsskatt eller ei, og en del blandet eiendomsskatten med formuesskatt på bolig. Men jeg tror nok kunnskapsnivået har økt nå som skatten er blitt mer utbredt, sier Lothe.

Eiendomsskatten rammer usosialt fordi den ikke er knyttet til boligeierens betalingsevne, samtidig som den beskatter bruttoverdier, mener Lothe.

– Du må betale skatt av eiendommens fulle verdi, selv om eiendommen er belånt til pipa og du har gjeld til opp over ørene. To personer med samme eiendom, men med helt forskjellig økonomisk virkelighet, betaler altså den samme skatten.

Fristende

Det er fristende for kommuner med dårlig råd å innføre boligskatt, mener han.

– Et argument for eiendomsskatt er at det lønner seg å ha et robust skattesystem med flere bein å stå på. Men det argumentet har større gjennomslagskraft i mindre velfungerende samfunn med mye svart økonomi, som f.eks. Hellas, ettersom eiendomsskatt er vanskelig å unndra. Vi har ikke de samme problemene i Norge, folk betaler stort sett den skatten de skal, sier Lothe.

– Er det noen annen måte kommunene kan hank inn flere skattekroner på?

– En del av skatten på nettoinntekt går til kommunen, og kommunene kan justere satsen selv. Men alle ligger på makssats, så det er ingenting mer å hente der.

IKKE OVERRASKET: Morten Andreas Meyer, generalsekretær i Huseiernes Landsforbund. FOTO: FOTO: BJØRN LANGSEM

– Folk hadde muligens svart mer nyansert hvis de visste at kommunen måtte kutte i velferdsgoder dersom eiendomsskatten forsvant, sier Dag Jørgen Hveem, høyskolelektor ved Handelshøyskolen BI.

– Særlig i større kommuner har ikke innbyggerne et direkte forhold til hva man får igjen for skatten man betaler, sier han.

– Vanskelig å kutte

Færre og færre kommuner klarer seg uten boligskatt, påpeker Hveem.

– Selv Frp-styrte kommuner som har overtatt eiendomsskatt av andre, sliter med å kvitte seg med eiendomsskatten. Man blir lett avhengig av den. Og når man går inn i budsjettet og kommunens handlingsplan og ser at noe i så fall må kuttes, får selv Frp problemer, sier BI-lektoren, som selv er Venstre-politiker i Risør.

Frp har som eneste parti gått inn for å avskaffe eiendomsskatt.

– Det er ikke umiddelbart lett å se hvordan man skal kunne øke kommunenes inntekter uten å tiltrekke seg flere innbyggere. Da vil man jo få høyere skatteinntekter, men også høyere utgifter, sier Hveem.

Han tror flere kommuner vil innføre boligskatt fremover.

Disse betaler mest boligskatt i 2017

Bodo	9 996
Naustdal	9 270
Brønnøy	8 750
Alstadhaug	8 708
Nord-Odal	8 340
Rygge	8 000
Lillehammer	7 980
Hamar	7 800
Karlsøy	7 800
Skaun	7 600
Rakkestad	7 520
Bergen	7 500
Vadsø	7 488
Gjøvik	7 277
Målselv	7 200
Elverum	7 179
Stange	7 059
Fredrikstad	7 000
Fræna	7 000
Namsos	7 000

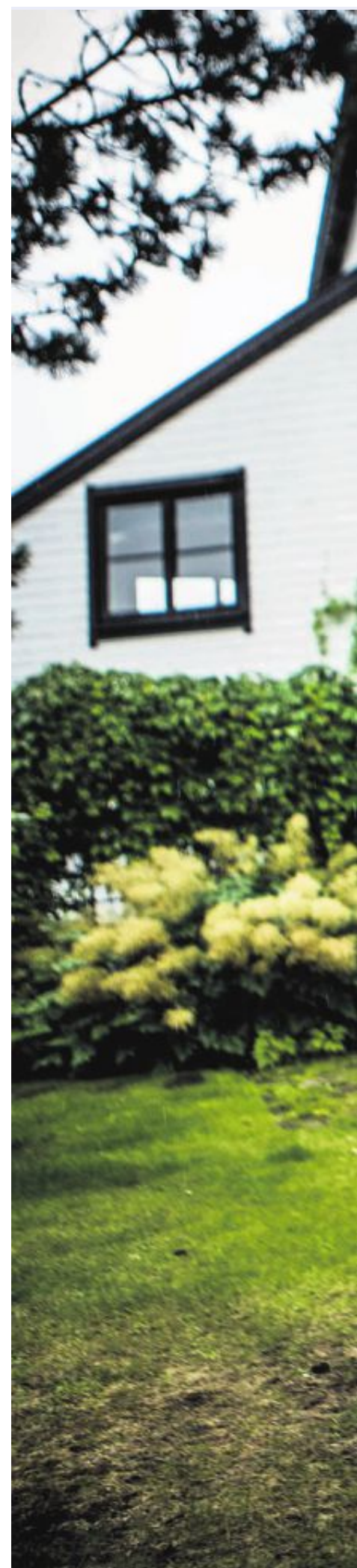
Kilde: SSB og Huseiernes Landsforbund

– Asker og Bærum er eksempler på kommuner som klarer seg godt uten eiendomsskatt. Men det som særpreger disse kommunene, er at de har mange innbyggere, høye skatteinntekter og god kommuneøkonomi. For kommuner med dårligere råd er det vanskeligere å klare seg uten.

SE OGSÅ NESTE SIDE ►►►

Er du for eller imot eiendomsskatt?

SVAR	KJØNN		ALDER				LANDSDEL				
	Mann	Kvinne	18-29	30-39	40-59	60-99	Oslo	Østl.	Vestl.	Midt-N	Nord-N
Ja	27	25	28	32	23	26	33	24	23	36	22
Nei	63	56	42	48	68	67	47	62	60	56	68
Vet ikke	15	10	29	20	9	7	21	14	17	8	11

ER FOR EN MODERAT BOLIG
Markus Baumann og barne Oscar (2) og deres blir mer miljøvennlig, sier hun.